

Τράπεζα θεμάτων Αρχές Φιλοσοφίας Β' Λυκείου

GI_V_FIL_0_14488

ΘΕΜΑ 71^ο**ΟΜΑΔΑ Α****ΘΕΜΑ Α1**

1α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η φιλοσοφία διευρύνει τον διανοητικό μας ορίζοντα με το να μας φανερώνει θεωρητικές και πρακτικές δυνατότητες που δεν είχαμε σκεφτεί προηγουμένως.
2. Η φιλοσοφία γυρνά και ξαναγυρνά σε ερωτήματα που παραμένουν «ανοικτά» και τα οποία επιχειρεί να προσεγγίσει με τρόπο διερευνητικό.
3. Ο συλλογισμός «μερικοί άνθρωποι είναι φιλόσοφοι, ο Μιλτιάδης είναι άνθρωπος, άρα ο Μιλτιάδης είναι φιλόσοφος» είναι έγκυρος.
4. Η μεγάλη εξέλιξη των επιστημών μέρες μας, έχει περιορίσει το πεδίο της φιλοσοφικής δραστηριότητας τόσο πολύ, ώστε η φιλοσοφία να μην υφίσταται πλέον.
5. Ο Αριστοτέλης πιστεύει πως η πορεία προς τη γνώση προϋποθέτει την επαγωγική μέθοδο σκέψης, τη μετάβαση δηλαδή του νου από το μερικό και συγκεκριμένο στο γενικό και αφηρημένο.

(μονάδες 10)**ΘΕΜΑ Α1****1α**

1-Σ, 2-Σ, 3-Λ, 4-Λ, 5-Σ

1β. Να αποδώσετε το φιλοσοφικό περιεχόμενο των όρων: ωφελισμός, κοινωνικό συμβόλαιο, αισθητική φιλοσοφία.

(μονάδες 15)

1β

Ωφελισμός: Η θεωρία των φιλοσόφων, οι οποίοι μας καλούν να προσέξουμε τις συνέπειες των πράξεων μας - και επομένως και των κανόνων που τις διέπουν – και μιλούν συχνά για το ποσό της ωφέλειας που προκύπτει από τη συμπεριφορά μας.

Κοινωνικό συμβόλαιο: Η συμφωνία μεταξύ των ανθρώπων να ζουν όλοι μαζί ακολουθώντας αρχές τις οποίες κανένα ορθολογικό άτομο δε θα απέρριπτε, υπό τον όρο να συμμορφώνονται με αυτές τις αρχές και όλοι οι άλλοι.

Αισθητική φιλοσοφία: Μία από τις κατηγορίες φιλοσοφίας που περιλαμβάνονται στον βασικό κλάδο της φιλοσοφίας, την αξιολογία.

ΘΕΜΑ Α2**ΘΕΜΑ Α2**

2α. Γιατί θα μπορούσε κάποιος να ισχυριστεί ότι καμία από τις σύγχρονες υλιστικές θεωρίες δεν επιλύει ικανοποιητικά το πρόβλημα της κατανόησης των φαινομένων της συνείδησης;

(μονάδες 12)

2β. Πώς απαντούν οι εμπειριστές στον ισχυρισμό των ορθολογιστών ότι η γνώση μας για τον κόσμο δεν πηγάζει από τις αισθήσεις;

(μονάδες 13)

2α

Ορισμένοι φιλόσοφοι πιστεύουν ότι αυτό γίνεται γιατί οι απαντήσεις που αναζητούμε ξεπερνούν τα όρια των γνώσεων και των νοητικών μας ικανοτήτων. Άλλοι υποστηρίζουν ότι θα προσεγγίσουμε την αλήθεια σε αυτά τα ζητήματα, αν πάψουμε τελείως να χρησιμοποιούμε τις έννοιες και τις αντιλήψεις περί των ξεχωριστών πνευματικών και σωματικών μας ιδιοτήτων. Σε κάθε περίπτωση, η αποδοχή του υλισμού έχει και τις συνέπειες της και στο πως αντιλαμβανόμαστε γενικότερα τη θέση μας μέσα στον κόσμο και στο ποια θα είναι η τοποθέτηση μας απέναντι σε άλλα μεγάλα μεταφυσικά προβλήματα.

2β

Κατά τους εμπειριστές η γνώση μας για τον κόσμο προέρχεται κυρίως ή αποκλειστικά από τις αισθήσεις μας. Η αφετηρία της συνίσταται στην καταχώριση, την αποτύπωση στο νου, μέσα από την αισθητηριακή αντίληψη, των «στοιχειωδών δεδομένων» του κόσμου που μας περιβάλλει. Η καταχώριση αυτή, όταν πραγματοποιείται, είναι στιγμή δημιουργίας στοιχειωδών πεποιθήσεων και ιδεών, απλών δηλαδή παραστάσεων αυτών των δεδομένων. Ανεξάρτητα από την αντίληψη για το τι αποτελεί στοιχειώδες δεδομένο, η αντίστοιχη στοιχειώδης πεποίθηση που το καταχωρίζει ή το αποτυπώνει στον νου είναι η ζητούμενη θεμελιώδης και πρωταρχική γνώση. Η στοιχειώδης πεποίθηση θεωρείται ότι εμποτίζεται με γνώση από τη δυνατότητα αυτής της άμεσης επαφής με την πραγματικότητα κατά τη στιγμή της καταγραφής αισθητηριακών εντυπώσεων.